Р Е Ш Е Н И Е
№ 42053

гр. София, 28.10.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, **Трето отделение 57 състав,** в публично заседание на 20.10.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Людмила Коева

при участието на секретаря Елена Георгиева, като разгледа дело номер **5602** по описа за **2026** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс (АПК) във връзка с чл. 172, ал. 5 от Закона за движението по пътищата (ЗДвП).

Образувано е по жалба на Й. М. М., ЕГН [ЕГН], с адрес [населено място], [улица], ет. 5, ап. 502, чрез адв. Л. П. П., САК, срещу Заповед за прилагане на принудителна административна мярка (ЗППАМ) № GPAM-2022862 от 12.04.2026 г., издадена от Т. Е. Т. – младши инспектор в РУ – Д. при ОДМВР – Х.. Със заповедта на основание чл. 171, т. 1, б. „з“, подб. „гг“ от ЗДвП на жалбоподателя е наложена мярка „временно отнемане на свидетелството за управление на моторно превозно средство на водач, който е извършил нарушение по чл. 175, ал. 3 от ЗДвП – до решаване на въпроса за отговорността, но не повече от 6 месеца“. Отнето е СУМПС №[ЕИК]. Името на жалбоподателя в жалбата и в молбата за спиране е изписано като „Й. М. М.“, а номерът на заповедта в приложенията към жалбата – като „ГПАМ-2022863“. Посочените ЕГН и адрес, датата, издателят и съдържанието на обжалваната заповед съвпадат с тези по ЗППАМ № GPAM-2022862/12.04.2026 г. Съдът приема, че става дума за явни неточности, които не пораждат

съмнение относно самоличността на жалбоподателя и предмета на оспорване.

Жалбата е подадена чрез органа до Административен съд – Хасково, където е образувано адм. д. № 506/2026 г. С писмо изх. № 761/24.04.2026 г. делото е изпратено по подсъдност на Административен съд – София-град, по постоянния адрес на жалбоподателя (чл. 133, ал. 1 от АПК).

Според жалбоподателя заповедта е незаконосъобразна, издадена в противоречие с материалния закон, при съществени нарушения на административнопроизводствените правила, без мотиви и в несъответствие с целта на закона. Поддържа, че в акта липсват конкретни фактически данни за служебното прекратяване на регистрацията по чл. 143, ал. 10 от ЗДвП. Липсват и доказателства, че собственикът е бил надлежно уведомен за прекратяването – кога и по какъв начин е уведомен от Гаранционния фонд. Не е изяснено и дали жалбоподателят е знаел или е могъл да узнае това обстоятелство. Органът не е направил индивидуална преценка, а се е позовал единствено на формална справка, без да е ясно от коя система произхожда тя. Сочи, че е нарушен принципът на съразмерност по чл. 6 от АПК, още повече че към момента за автомобила има сключена застраховка „Гражданска отговорност“.

В съдебно заседание жалбоподателят не се явява и не се представлява. С молба от 24.09.2026 г. процесуалният представител поддържа жалбата и моли делото да бъде разгледано в негово отсъствие. Подчертава, че тежестта да докаже материалноправните предпоставки, включително уведомяването за служебното прекратяване и знанието на водача, е на органа (чл. 170, ал. 1 от АПК). Претендира разноски в размер на 500 евро – адвокатско възнаграждение, по представен списък и фактура № [ЕГН]/07.07.2026 г.

Ответникът – младши инспектор Т. Е. Т. в РУ – Д. при ОДМВР – Х., не се явява и не се представлява. С придружителното писмо рег. № 254000-2599/21.04.2026 г. началникът на РУ – Д. моли жалбата да не бъде уважена. В случай че бъдат претендирани адвокатски разноски над минималния размер по Наредба № 1 от 09.07.2004 г., прави възражение за прекомерност.

Съдът, като прецени доводите на страните и събраните по делото доказателства, приема за установено следното от фактическа страна:

На 12.04.2026 г., около 16:25 ч., в [населено място], на [улица], жалбоподателят е управлявал лек автомобил „Ф. П.“ с рег. [рег.номер на МПС] в посока от север на юг. Собственик на автомобила е неговият брат Я. М. М.. При проверка от служители на РУ – Д. е установено, че регистрацията на автомобила е служебно прекратена на 02.09.2025 г. по реда на чл. 143, ал. 10 от

ЗДвП. Установено е също, че към момента на проверката няма сключена задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите.

Тези обстоятелства са отразени в Докладна записка рег. № 254р-12567/14.04.2026 г. от ст. полицай до началника на РУ – Д.. В нея е посочено, че обстоятелствата са установени „при справка с ОДЦ“. Също там е отбелязано, че жалбоподателят е заявил, че автомобилът е на брат му, който „бил е уведомен, че изтича застраховката, но е забравил да направи нова такава“. Предлага се да бъде заведена преписка с оглед данни за престъпление по чл. 345, ал. 2 от НК. Не е представено извлечение от регистъра на пътните превозни средства или друг документ, удостоверяващ основанието, датата и начина на служебното прекратяване на регистрацията.

В писменото си обяснение от 12.04.2026 г. жалбоподателят заявява следното: „Днес около 16:20 часа, пътувайки от [населено място] за [населено място], шофирайки лек автомобил Ф. П. с рег. [рег.номер на МПС] , който е собственост на брат ми Я. М. М., бях спрян от полицаите на изхода от [населено място] посока Х. и след извършената проверка от тяхна страна ми заявиха, че автомобила, който управлявам е със служебно прекратена регистрация поради несключване на задължителна застраховка гр. отговорност. Поучих се да подновя застраховката в необходимия срок.“

На същата дата на жалбоподателя е съставен АУАН серия GA № 4501502/12.04.2026 г. за нарушение по чл. 140, ал. 1, пр. 1 от ЗДвП – управление на МПС, което не е регистрирано по надлежния ред. Като доказателства по акта са иззети СУМПС №[ЕИК], двете табели с рег. [рег.номер на МПС] и СРМПС №[ЕИК]. Според отбелязването върху акта табелите и СРМПС са върнати на 14.04.2026 г. Видно от справката за нарушител/водач, на същата дата на жалбоподателя е съставен и АУАН серия GA № 4501501 за нарушение по чл. 638, ал. 3 от Кодекса за застраховането (КЗ).

Въз основа на АУАН серия GA № 4501502 младши инспектор Т. Т. е издал оспорената ЗППАМ № GPAM-2022862/12.04.2026 г. Заповедта е връчена на жалбоподателя на 12.04.2026 г. срещу подпис. В нея е посочено, че издателят е упълномощен със Заповед № 2723з-877/26.03.2026 г. на директора на ОДМВР – Х..

По делото не са представени доказателства, че собственикът на автомобила Я. М. М. е бил уведомен за служебното прекратяване на регистрацията – нито от органите на МВР, нито от Гаранционния фонд. Няма доказателства и за това, че жалбоподателят е знаел за прекратяването преди проверката на 12.04.2026 г.

При така установената фактическа обстановка съдът приема от правна страна следното:

ЗППАМ е индивидуален административен акт, който подлежи на съдебен контрол по реда на АПК (чл. 172, ал. 5 от ЗДвП). Заповедта е връчена на 12.04.2026 г. Жалбата е подадена чрез органа на 17.04.2026 г. (входирана в РУ – Д. на 20.04.2026 г.), т.е. в 14-дневния срок по чл. 149, ал. 1 от АПК. Подадена е от адресата на акта, който има правен интерес от оспорването. Правният интерес не е отпаднал, въпреки че към датата на съдебното заседание е изтекъл максималният шестмесечен срок на мярката, считано от 12.04.2026 г. Жалбата е допустима.

Разгледана по същество жалбата е основателна.

Съгласно чл. 168, ал. 1 от АПК съдът проверява законосъобразността на акта на всички основания по чл. 146 от АПК. Съгласно чл. 170, ал. 1 от АПК органът носи доказателствената тежест да установи съществуването на фактическите основания, посочени в акта, и изпълнението на законовите изисквания при издаването му.

Съгласно чл. 172, ал. 1 от ЗДвП, мерките по чл. 171, т. 1 от ЗДвП се прилагат с мотивирана заповед от ръководителите на службите за контрол по този закон, съобразно тяхната компетентност, или от оправомощени от тях длъжностни лица. В заповедта е посочено, че издателят – младши инспектор в РУ – Д., е упълномощен със Заповед № 2723з-877/26.03.2026 г. на директора на ОДМВР – Х..

Заповедта е издадена в писмена форма и съдържа фактически и правни основания. Тези основания обаче се изчерпват с възпроизвеждане на констатациите в АУАН. Не съдържат никакви данни за това как, кога и въз основа на какво е прекратена регистрацията, дали собственикът е бил уведомен и дали водачът е знаел за това. Липсата на изяснени и обсъдени факти в тази насока представлява нарушение на чл. 35 от АПК. В случая обаче то се отразява пряко на материалната законосъобразност на акта и съдът го обсъжда по-долу.

Съгласно чл. 171, т. 1, б. „з“ от ЗДвП (нова – ДВ, бр. 64 от 2025 г., в сила от 07.09.2025 г.), извън случаите по букви „а“ – „ж“ се прилага временно отнемане на свидетелството за управление на моторно превозно средство на водач, който при управление на моторно превозно средство е извършил нарушение по този закон, за което е предвидено наказание лишаване от право да управлява моторно превозно средство. Мярката се прилага до решаване на въпроса за отговорността, но за не повече от 6 месеца за нарушенията по чл. 175, ал. 2 и ал. 3 от ЗДвП (подб. „гг“). Материалноправна предпоставка за мярката е извършването на конкретно нарушение – в случая по чл. 175, ал. 3 от ЗДвП. За да прилага мярката, органът трябва да установи с

доказателства наличието на всички обективни и субективни признаци на нарушението. Мярката е обезпечителна и превантивна, но законът я свързва с „извършено нарушение“, а не с всяко управление на автомобил с прекратена регистрация. Затова недоказаността на нарушението прави мярката лишена от основание.

Регистрацията на автомобила е служебно прекратена на 02.09.2025 г. Тази дата е преди влизането в сила на изменението на чл. 143, ал. 10 от ЗДвП с ДВ, бр. 64 от 2025 г. (07.09.2025 г.). Към 02.09.2025 г. разпоредбата предвиждаше служебно прекратяване на регистрацията на МПС, за което няма сключена задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите, като собственикът на пътното превозно средство се уведомява за това. По същото време чл. 574, ал. 10 от КЗ предвиждаше, че Гаранционният фонд уведомява собственика за липсата на застраховка и за последиците от това. Действащата към датата на прекратяването редакция на закона изрично е предвиждала уведомяване на собственика (в този смисъл Решение № 849 от 23.01.2026 г. по адм. д. № 2281/2025 г. на Административен съд – Варна, при сходни факти – прекратяване на регистрацията на 27.08.2025 г.).

С Тълкувателно постановление № 2 от 05.04.2023 г. по тълк. д. № 3/2022 г. на ОСНК на ВКС и Общото събрание на колегиите на ВАС е прието, че „не се наказва с предвиденото в чл. 175, ал. 3 от Закона за движението по пътищата административно наказание водач, който управлява моторно превозно средство, чиято регистрация е служебно прекратена по реда на чл. 143, ал. 10 от Закона за движението по пътищата, без за това да е уведомен собственикът на моторното превозно средство“. Тълкувателното постановление е задължително за съда (чл. 130, ал. 2 от Закона за съдебната власт). В мотивите му е изяснено, че уведомяването на собственика не е елемент от фактическия състав на прекратяването. То обаче има пряко отношение към субективната страна на нарушението по чл. 175, ал. 3 от ЗДвП: „Знанието за точната дата на дерегистрацията е от значение за субективната съставомерност на деянието.“ Когато собственикът не е уведомен, „липсва както умисъл, така и небрежност“. Няма публично достъпен регистър, в който да се извърши справка за служебно прекратената регистрация. Вината не се предполага – узнаването подлежи на доказване с всички доказателства и доказателствени средства.

В случая органът не е представил никакви доказателства, че собственикът на автомобила е бил уведомен за служебното прекратяване на регистрацията – по реда на чл. 143, ал. 10 от ЗДвП, на чл. 18б, ал. 2 от Наредба № I-45 от 24.03.2000 г. или чрез Гаранционния фонд по чл. 574, ал. 10 от

КЗ. По делото липсва дори документ от регистъра на пътните превозни средства, който да удостоверява основанието и датата на прекратяването. Тези факти са възпроизведени единствено в АУАН, в заповедта и в докладната записка като резултат от „справка с ОДЦ“. Самите документи от тази справка не са представени, въпреки че доказателствената тежест е на органа.

Не е доказано и знанието на самия жалбоподател, който не е собственик на автомобила. В обяснението си от 12.04.2026 г. той заявява, че е научил за прекратената регистрация от полицейските служители при проверката. Тези твърдения не са опровергани. Автомобилът е бил с поставени регистрационни табели, а СРМПС се е намирало у водача, т.е. липсват външни белези, от които водачът да узнае за прекратяването. Записаното в докладната записка изявление, че братът на жалбоподателя „бил е уведомен, че изтича застраховката“, не установява нито уведомяване на собственика за служебното прекратяване на регистрацията, нито знание на жалбоподателя за това обстоятелство. Знанието, че застраховката изтича или липсва, не е равнозначно на знание, че регистрацията е служебно прекратена . Изявлението освен това е възпроизведено непряко, в документ, изготвен от служител на органа, и не се подкрепя от друго доказателство.

При тези данни не е доказано, че жалбоподателят е извършил виновно нарушение по чл. 175, ал. 3 във връзка с чл. 140, ал. 1 от ЗДвП. Следователно не е налице материалноправната предпоставка за прилагане на мярката по чл. 171, т. 1, б. „з“, подб. „гг“ от ЗДвП.

Изложеното в докладната записка предложение за проверка за престъпление по чл. 345, ал. 2 от НК не променя този извод. Мярката по чл. 171, т. 1, б. „з“ от ЗДвП е обусловена от нарушение „по този закон“, за което се предвижда лишаване от право да се управлява МПС. Органът е длъжен да докаже нарушението в настоящото производство, независимо от евентуалното наказателно преследване.

Поради недоказаността на основанието за прилагане на мярката съдът не обсъжда отделно довода за несъразмерност и значението на последващото сключване на застраховка „Гражданска отговорност“. Мярка, за която не са налице законовите предпоставки, не може да бъде съразмерна по смисъла на чл. 6 от АПК.

По изложените съображения оспорената заповед е издадена при неизяснена фактическа обстановка (чл. 35 от АПК) и в противоречие с материалния закон (чл. 146, т. 4 от АПК), поради което следва да бъде отменена.

При този изход на спора и на основание чл. 143, ал. 1 от АПК жалбоподателят има право на

сторените разноски, които своевременно е претендирал в размер на 500 евро за адвокатско възнаграждение (977,92 лв.), заплатено в брой, видно от фактура № [ЕГН]/07.07.2026 г. Органът е направил възражение за прекомерност. Съдът намира, че възнаграждението не е прекомерно. Претендираната сума е съобразена с действителната правна и фактическа сложност на делото и не надвишава размера по чл. 8, ал. 3 от Наредба № 1 от 09.07.2004 г. за възнаграждения за адвокатска работа Държавна такса не е претендирана в списъка на разноските.

Така мотивиран и на основание чл. 172, ал. 2 от АПК, Административен съд – София-град, Трето отделение, 57 състав,

Р Е Ш И:

ОТМЕНЯ по жалба на Й. М. М., ЕГН [ЕГН], Заповед за прилагане на принудителна административна мярка № GPAM-2022862 от 12.04.2026 г., издадена от Т. Е. Т. – младши инспектор в РУ – Д. при ОДМВР – Х., с която на основание чл. 171, т. 1, б. „з“, подб. „гг“ от ЗДвП му е наложена принудителна административна мярка „временно отнемане на свидетелството за управление на моторно превозно средство“ до решаване на въпроса за отговорността, но не повече от 6 месеца.

ОСЪЖДА Областна дирекция на МВР – Х. да заплати на Й. М. М., ЕГН [ЕГН], сумата от 500,00 (петстотин) евро представляваща разноски по делото за адвокатско възнаграждение.

Решението е окончателно и не подлежи на обжалване съгласно чл. 172, ал. 5 от ЗДвП.